

Informatieblad

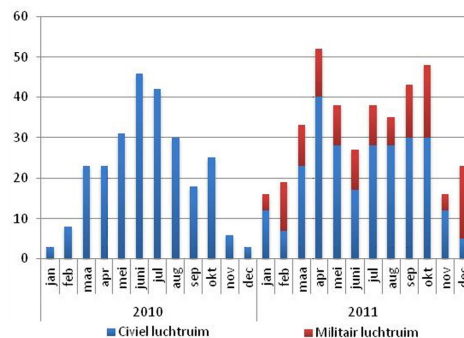
Trendanalyse airspace infringements

Het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen (ABL) is onderdeel van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Het ABL registreert en analyseert meldingen van voorvallen in de Nederlandse burgerluchtvaart. Doel van het ABL is om, samen met de sector, vroegtijdig trends te signaleren zodat betrokken partijen acties kunnen ondernemen om de vliegveiligheid te verbeteren. Het doen van meldingen aan het ABL is dan ook van essentieel belang. Periodiek rapporteert het ABL aan de sector over de uitkomsten van trendanalyses en de acties die hieruit volgen. Dit informatieblad biedt u een analyse op het gebied van airspace infringements (ongeautoriseerde kruisingen).

Airspace infringements

Een airspace infringement is de Engelse benaming voor een incident waarbij een vliegtuig een bepaald luchtruim binnenvliegt zonder dat daar door de bevoegde instantie een benodigde klaring voor is gegeven. De gevolgen van een airspace infringement zijn zeer divers. Een infringement kan in het allerergste geval leiden tot een botsing in de lucht. Op Europees niveau is in 2010 een Actieplan opgesteld om het risico van airspace infringements terug te brengen. Dit informatieblad laat de feitelijke situatie in Nederland zien.

Onderstaand overzicht geeft het aantal infringements per maand weer. In het blauw de infringements in het civiel luchtruim en in rood (vanaf 2011) het aantal in militair luchtruim.

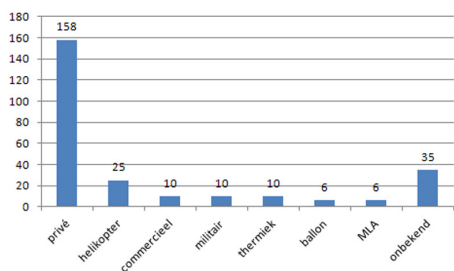

Over de jaren heen laat het aantal infringements een stabiel beeld zien (263 in 2009, 258 in 2010 en 260 in 2011). Het aantal infringements in militair luchtruim bedroeg in 2011 132. Het overzicht laat duidelijk een seizoensinvloed zien (meer infringements in de zomermaanden dan in de wintermaanden).

Type luchtvaart

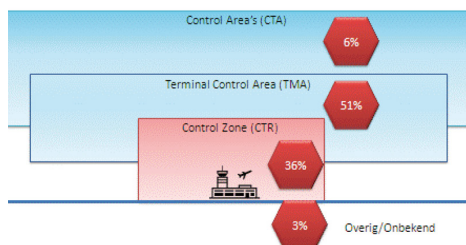
De volgende figuur geeft een verdeling van het aantal airspace infringements naar type vliegoperatie voor het jaar 2011. Dit betreft alleen het civiele deel van het Nederlandse luchtruim.

De meeste infringements worden gepleegd door privé- en zakenluchtvaart en in veel mindere mate door helikopters, commerciële luchtvaart, militaire luchtvaart en thermische vliegers. Ook ballonvaarders en MLA's (Micro Light Aircrafts) veroorzaken soms een infringement.

Type luchtruim

De figuur hieronder geeft een verdeling van het aantal airspace infringements naar type luchtruim. De meeste infringements vinden plaats bij TMA (51%) en bij CTR (36%).

Luchthaven en ernst infringements

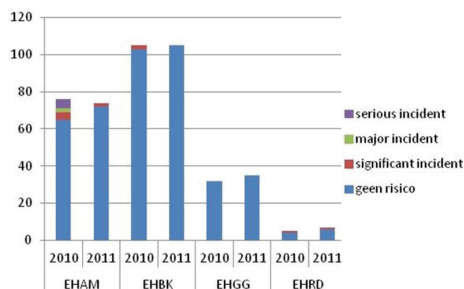
Meer dan de helft van de airspace infringements in civiel luchtruim treedt op in het luchtruim Beek. Andere delen luchtruim waar infringements relatief vaak optreden zijn Amsterdam Schiphol en in mindere mate Groningen.

In militair luchtruim is sprake van een aantal militaire CTR's en een groot aantal "bijzondere gebieden" (bijvoorbeeld danger areas, restricted areas en prohibited areas). Het aantal van 132 airspace infringements is over deze gebieden verdeeld en is onmogelijk in de figuur weer te geven. Wel zijn de militaire CTR's weergegeven waar relatief de meeste infringements plaatsvinden: Woensdrecht, Gilze-Rijen, Eindhoven en Den Helder.

Voor het civiele luchtruim is per gebied de ernst van de infringements weergegeven.

Uit de volgende figuur blijkt dat het aantal infringements in 2011 nagenoeg stabiel is gebleven ten opzichte van 2010, maar dat er in 2011 beduidend minder infringements met een risico waren dan in 2010.

Vervolgacties

- De ILT heeft een onderzoek uitgevoerd naar de achterliggende oorzaken van airspace infringements. Voor dit onderzoek zijn onder meer interviews met vliegers afgenomen die recentelijk een infringement hebben begaan. Het onderzoek toont aan dat er een grote verscheidenheid aan oorzaken is. Belangrijke oorzaken zijn in ieder geval onzorgvuldig gedrag van de piloot (geen of onvoldoende kaart lezen) en afleiding (zowel van binnen als van buiten het toestel).
- Het ministerie van Infrastructuur en Milieu is met sectorpartijen een overleg gestart om te komen tot maatregelen om het aantal en het risico van airspace infringements te reduceren. Deze maatregelen zijn geënt op de aanbevelingen uit het Europese Actieplan en zijn gericht op de korte en op de lange termijn. De gesprekken moeten uiterlijk eind van het jaar tot verschillende maatregelen en acties hebben geleid die vervolgens in gang worden gezet.
- Het KLPD heeft net als de ILT de onderzoeken geanalyseerd van infringements uit de jaren 2010 en 2011. Een vergelijking van de beide analyses maakt duidelijk dat er op veel terreinen overlap is op het gebied van oorzaken. Afleiding is een belangrijke oorzaak maar ook een onvoldoende uitvoering van vluchtvoorbereiding (m.n. kaart lezen), beperkte vliegervaring en de mentaliteit ten opzichte van veilig vliegen
- ABL monitort het aantal en het risico van airspace infringements om de effectiviteit van de maatregelen te meten. Het ABL rapporteert periodiek over de actuele stand van zaken rond airspace infringements en dus ook over de hotspots (plekken waar airspace infringements veel voorkomen).
- De laatste stand van zaken voor het onderwerp airspace infringements zal samen met andere onderwerpen ook op het jaarlijkse ABL-symposium worden toegelicht.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de inspectie of het contactformulier gebruiken dat u vindt op de homepage van www.ilent.nl onder Mail ILT.

Dit is een uitgave van

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag

T 088 489 00 00

www.ilent.nl

juli 2012